Oruç günahlara karşı kalkandır

“Oruç günahlarınıza karşı kalkandır” hadisini açıklar mısınız?”

Biz kendimizle savaş halindeyiz, vesveselerimizle savaş halindeyiz, nefsimizle savaş halindeyiz, rahat sever duygularımızla savaş halindeyiz, şeytanımızla savaş halindeyiz.

Bin bir türlü câzibe boyutuyla günahlar, nefsimizin hâin bakışlarına gülümseyen gurur, kibir, başkasından üste çıkma, başkasını hor görme, kıskançlık, başkasının zararına da olsa hasis menfaatimizi kollama ve gözetme, bencillik, enâniyetini yüceltme, kendini kusurlardan berî bilme, başkasını noksanlıklarla mâlûl görme, ölümü başkasına verme, yokluğu ve yoksulluğu başkasına verme, aşağı sınıflara merhameti unutma, riyâ, gösteriş ve daha nice olumsuz davranış örnekleri bizi tehlike ağına sarmak ister çoğu zaman.

Ramazan-ı Şerif’teki farz oruç gibi bir arınma vesîlesi olmasaydı, bütün bunlar gibi hiç farkında bile olmadığımız binlerce kusurdan, eksiklikten, ârızalardan, günahlardan, vesveselerden ve desiselerden nasıl kurtulabilecektik? Hangi şey bize kalkan olacaktı?

Ağlayan bir yetimi gördüğümüzde, sızlanan bir yoksula ulaştığımızda, acı çeken bir dertli ile yüz yüze geldiğimizde, ihtiyaç sahibi bir insanla karşılaştığımızda, onun haliyle halleşip, onun derdini dinleyip, ona eğilip, elimizden geldiğince ona yaklaşıp, onu mutlu ediyor muyuz, onu sevindirebiliyor muyuz?

İnsan aç kalmadığında tokluğun kıymetini, susuz kalmadığında suyun değerini bilmez. Lezzetlerden mahrum kalmadığında, lezzetlere değer vermez.

Oruç; nefsi terbiye eden, nefsi günahlara karşı gemleyen, büyüklenmek ve gurur gibi rezîl duyguların yersizliğini ve kabalığını tam bildiren, insanların kendisine ancak dost ve kardeş olduklarını hissettiren, insanı tövbeye sevk eden, insanın günahlarını ermiş bir ağacın meyveleri gibi döken ve bağışlanmasına vesîle teşkil eden eşsiz bir ibâdettir. Peygamber Efendimiz (asm) bundandır ki, “Oruç kalkandır. Günahlara karşı siperdir” 1 buyurmuşlardır.

Demek, oruç kalkanını elde eden geçmiş günahlardan bağışlanır, gelecek

günahlardan korunur, hatâlardan muhafaza edilir, kötü duygularından arınır, iyi huylar kazanır; hem Allah'ın tam bir kulu, hem de ehl-i îmânın tam bir kardeşi olur.

***

"Oruç için niçin, nasıl ve ne zaman niyet yapmalıyız?"

Niyet, o ibadeti veya ameli ne için yaptığımızın kalbimizdeki "izahıdır". Meselâ perhiz yapmak için aç kalırsak, perhiz yapmış oluruz. Niyetimizdeki ne ise, Allah'tan onu buluruz. İyi bir perhizle şişmanlıktan kurtulmak veya bir kısım hastalıklardan şifa bulmak isteyebiliriz. Bu durumda perhiz bizim için şifâ kaynaklarından birisi olabilir. Allah dilerse şifa verir.

Ama perhiz niyetiyle oruç tutmuş olmayız. Oruç tutmak için, "Allah rızasını gözeterek oruç tutmaya niyet" etmemiz lâzım. Oruç aynı zamanda perhizi de kapsayabilir ve beklediğimiz şifayı oruçla da elde edebiliriz; ama niyetimiz oruç olduğu için, evvelemirde ibadet yapmış oluruz.

Niyet bir bakıma, tutulan oruç için Allah'tan rıza, feyiz, bereket, rahmet, mağfiret ve sevap ummak demektir. Bu da İnşallah geçmiş günahların bağışlanmasına vesile olur, yeni günahlara da kalkan olur. Öyleyse Üstad Bedîüzzaman Hazretlerinin ifadesiyle niyet, önemli bir iksirdir ki, adî bir harekete ibadet niteliği kazandırır; görünüşte ibadete benzeyen bir davranışı da adî bir harekete çevirir.

Oruç için niyet, kişinin oruç tutacağını bilmesi ve oruç tutmaya karar vermesinden ibarettir. Oruç için sahura kalkılması, oruç için sahurda bir bardak su içilmesi veya oruç için sahurda bir lokma bir şeyler yenilmesi de niyet yerine geçer. Ayrıca dil ile de niyet edilebilir. Dil ile niyet edileceği zaman şöyle denir: "Niyet ettim Allah rızâsı için yarınki Ramazan orucunu tutmaya."

Ramazan-ı Şerifte her gün için ayrıca niyet edilmelidir. Çünkü her günün orucu müstakil bir ibadettir. Niyet edilmeyen gün oruç tutulmamış demektir; oruç tutulmadığında ise bozulan bir niyet olmadığı için, kefâret gerekmez. Ancak, o günün kazâsı daha sonra bire bir yapılır.

Niyet sahur vakti yapılabileceği gibi, o günün en geç kuşluk vaktine kadar da yapılabilmektedir. Ancak bu vakitten sonraya niyet bırakılmaz. En geç kaba kuşluk vakti niyet yapmak için de, o ana kadar oruç bozacak davranışlardan uzak bulunmak lâzımdır. Yoksa niyet geçersiz olur.

Oruca niyet etmenin en erken vakti, gün batımından sonra başlar. Niyet için en

hayırlı ve efdal vakit ise sahur vaktidir.